

Vrijwilligersbeleid parochie Lumen Christi versie 4 juli 2019**Visie parochie Lumen Christi.****Pro Deo: inzet om niet voor God, kerk en medemens.**

Vanaf het eerste begin van de kerk hebben christenen de roepstem van God beantwoord en zich van harte ingezet voor de Kerk en de plaatselijke geloofsgemeenschap, opdat het Evangelie gestalte krijgt in het leven van alledag, opdat Gods Liefde en Barmhartigheid handen en voeten krijgt in een liefdevolle omgang tussen mensen. Kerkelijke vrijwilligers maken zich dienstbaar voor de plaatselijke geloofsgemeenschap, zij werken ten dienste van anderen, maar verdienen ook zelf aandacht en ondersteuning voor hun werk en persoon.

Naast de pastorale professionals, hebben vele vrijwilligers zich toegelegd op de taak en de opdracht van de Kerk om werk te maken van hun geloof, om als christenen "zout der aarde en licht der wereld" te zijn (Matt. 5, 13-14).

In deze tijd waarin de pastorale beroepskrachten afnemen, wordt een groot beroep gedaan op de vrijwilligers voor de directe pastorale zorg binnen de geloofsgemeenschappen. Zo dragen de parochianen steeds meer mede het parochiepastoraat. Ze zijn actief op allerlei terreinen, van beheer en bestuur, tot liturgie, kerkopbouw en catechese.

In onze parochie Lumen Christi kennen we honderden vrijwilligers, ieder met zijn eigen talenten en gaven. Zonder hen zouden we de parochie niet draaiend en levendig kunnen houden. Hun werkzaamheden geschieden altijd onder verantwoordelijkheid van het pastorale team.

Vrijwilligers zijn kostbaar en verdienen dan ook goede scholing, ondersteuning en begeleiding in hun dienstwerk. Onze parochie zal dan ook veel aandacht en zorg dienen te besteden aan een goed vrijwilligersbeleid, waarbij ook aandacht is voor de eigen verantwoordelijkheid, functioneren en verwachtingen van de vrijwilligers zelf. Dit vrijwilligersbeleid is als aparte bijlage opgenomen in het beleidsplan van de parochie.

De eerste verantwoordelijkheid voor de toerusting van de vrijwilligers ligt bij de pastores. Daarnaast dienen vrijwilligers, al naar gelang de functie die ze hebben, gestimuleerd te worden om korte of langdurende cursussen te volgen. Naast de inhoudelijke toerusting in hun taak, dient er ook aandacht te zijn voor hun gelovige en spirituele voeding.

(bron: pastoraal beleidsplan Lumen Christi)

Uitgangspunten

Als we vrijwilligersbeleid voor onze parochie Lumen Christi willen formuleren dan is het mooi dat onze zeven geloofsgemeenschappen al sinds decennia over vele vrijwilligers beschikken. Meer dan vroeger zijn ze betrokken bij de inhoud van het pastoraat. Dat is aan de orde bij de liturgische vieringen en in de voorbereiding van kinderen en volwassenen op de sacramenten. Maar ook in het omzien naar elkaar door bezoek en bijeenkomsten voor ouderen en zieken. En dan zijn er de vele vrijwilligers die de noodzakelijke taken vervullen om onze kerkgebouwen en begraafplaatsen te onderhouden. Tenslotte zij, die verantwoordelijkheden hebben in pastoraatsgroep, locatieraad en parochiebestuur. Al met al een diverse groep van mensen, met uiteenlopende taken en verantwoordelijkheden. Vrijwilligers zijn onmisbaar en zijn de

bouwstenen van de parochie. Vrijwilligers zijn kostbaar en verdienen dan ook begeleiding, ondersteuning en goede scholing in hun werk. We zullen voorwaarden moeten creëren, zodat de parochie aantrekkelijk is en blijft voor de vele vrijwilligers, waarbij ook aandacht is voor de eigen verantwoordelijkheid en de verwachtingen van de vrijwilliger zelf.

Verwachtingen

De inhoud van alle pastorale taken valt onder verantwoordelijkheid van het pastorale team en onder eindverantwoordelijkheid van de pastoor. Het bestuur heeft ten aanzien van het pastorale beleid een adviserende rol. Het parochiebestuur heeft de taak vorm te geven aan het vrijwilligersbeleid, In het verlengde hiervan heeft de locatieraad die taak in de geloofsgemeenschap.

Vrijwilligerswerk in de kerk is onbetaald, niet verplichtend maar toch zeggen we dat het geen vrijblijvende zaak is: altijd zijn er anderen bij betrokken en is er de christelijke inhoud. Daarom mag van vrijwilligers worden verwacht dat ze zich willen bekwamen. Uiteraard hangt dit samen met de uit te voeren taak. Maar soms is specifieke kennis en/of vaardigheid nodig om het werk te kunnen doen. De functie omschrijvingen van de vrijwilligers en de werkgroepen liggen ter inzage bij het parochiesecretariaat en bij de secretariaten van de geloofsgemeenschappen. De parochie hecht aan betrouwbare vrijwilligers, die open staan voor goede samenwerking,

Iedere vrijwilliger zal een eigen motivatie hebben. Iemand kan vrijwilligerswerk in de parochie doen vanuit ons geloof, vanuit traditie, plichtsgevoel, om zich in te zetten voor kinderen of jeugd, als hobby of passie. Mensen kunnen gemotiveerd zijn omdat zij er zelf voldoening en plezier aan beleven of omdat ze graag iets voor een ander willen betekenen. Het is nooit een soloactiviteit, altijd zijn er anderen bij betrokken. Daarnaast zal een vrijwilliger bepaalde verwachtingen hebben van wat hun inzet henzelf zal bieden. Want vrijwilligerswerk mag ook jezelf zeker goed doen, Je inzet mag jezelf "winst" bieden in de vorm van contacten, persoonlijke ontwikkeling, geloofsbeleving en waardering.

Evenzo zal de (werk)groep die een nieuw lid krijgt verwachtingen van haar of hem hebben. Dat geldt ook voor parochianen, voor het bestuur en de pastores die de eindverantwoordelijkheid dragen voor een goed functionerende geloofsgemeenschap. Voor alle betrokkenen is het daarom van belang dat er duidelijkheid bestaat over de wederzijdse verwachtingen.

Het werven van vrijwilligers

Bij het werven van vrijwilligers is bereidheid, beschikbaarheid en geschiktheid van belang om de doelstellingen van de parochie/geloofsgemeenschap te kunnen realiseren. Om in contact te komen met mensen die willen meedoen in de parochie zal er een verscheidenheid aan initiatieven nodig zijn.

Om duidelijkheid te scheppen in verwachtingen naar alle partijen is het werven van vrijwilligers op basis van een profiel aan te bevelen. Wie zoek je, waarvoor, waarom en welke kennis en/of vaardigheden behoort men te hebben voor de uitoefening van de taak.

Het beleid richt zich op het streven naar "de juiste vrijwilliger op de juiste plek". Bij de werving van vrijwilligers kan breed en open gezocht worden. Het is belangrijk om hierbij

ook naar nieuwe mensen te zoeken buiten de bekende kring. Voor bepaalde functies is het niet noodzakelijk dat mensen zich voor langere tijd beschikbaar stellen. Ook mensen die zich eenmalig voor een bepaald project willen inzetten zijn van harte welkom.

In de praktijk zullen werkgroepen vaak zelf actief mensen zoeken en benaderen om hun groep uit te breiden of aan te vullen. Daarbij kan men ook terugvallen op de locatieraad en de pastoraatsgroep. De contactpersoon van de werkgroep draagt zorg voor een intakegesprek met een nieuwe vrijwilliger. Hierin wordt de taak van de vrijwilliger in de werkgroep uitgelegd en afgebakend.

Het parochiebestuur wil natuurlijk ongelukken en aansprakelijkheid kwesties voorkomen. Bovendien voelen vrijwilligers zich serieus genomen als de parochie zorg besteedt aan een veilige en prettige werkomgeving. Ook sociale veiligheid is daarbij belangrijk. Daarom vraagt de parochie de volgende vrijwilligers een V.O.G. een Verklaring Omtrent het Gedrag te overleggen: Leden parochiebestuur, penningmeester locatieraden, koster, vaste dirigenten en vaste organisten van jeugd- en kinderkoren, vaste leden van de werkgroepen Eerste Heilige Communie en H. Vormsel, de vaste leden van de werkgroepen Jongerenpastoraat en de begeleiders van de misdienaars. Tevens is de V.O.G. een vereiste voor de vrijwilligers die met vertrouwelijke informatie omgaan.

Leden van het parochiebestuur hebben een bisschoppelijke benoeming. Locatieraadsleden en leden van de pastoraatsgroepen worden op voordracht benoemd door het parochiebestuur met als eindverantwoordelijke de pastoor. Parochiële voorgangers vallen onder de verantwoordelijkheid van het pastoresteam.

Begeleiden, een taak van de locatieraad

Het is belangrijk nieuwe vrijwilligers goed op te vangen en in te werken. Zorg voor een warm ontvangst, waardoor de vrijwilliger zich onmiddellijk welkom en opgenomen voelt. Dit verkleint de kans op uitstroom op korte termijn en zal de motivatie van de vrijwilliger extra stimuleren.

Een goede begeleiding van de vrijwilligers is essentieel, en de administratie rond vrijwilligers dient op de locatie in orde te zijn. De vrijwilliger moet zich gewaardeerd en gerespecteerd voelen, een taak krijgen die bij hem/haar past en wegwijs gemaakt worden. Dat ligt uiteraard als eerste op de weg van de (werk)groep zelf. Van de vrijwilliger wordt een bereidheid tot samenwerken verwacht.

Periodiek en op verzoek van de vrijwilliger en/of de (werk)groep kan er een evaluerend gesprek plaats vinden met de vrijwilliger. Deze evaluatie wordt in overleg door de eigen groep of door de locatieraad uitgevoerd. Daarbij zal er aandacht zijn voor de wensen om mogelijk door te stromen naar een andere vrijwilligersactiviteit binnen de geloofsgemeenschap.

De vraag om deskundigheidsbevordering kan vanuit de vrijwilliger zelf, of vanuit de werkgroep komen. Ook het pastorale team en het parochiebestuur kunnen om het pastorale beleid gestalte te geven met de vraag om toerusting komen. Van vrijwilligers mag verwacht worden dat zij zich verdiepen in hun taak.

Informatieavonden georganiseerd door de locatieraad kunnen vrijwilligers op de hoogte brengen van ontwikkelingen binnen de locatie/parochie/bisdom. De vrijwilligers blijven op die manier betrokken en op de hoogte van wat er speelt. Deze vorm van informatieoverdracht kan ook worden ingezet als instructie-avonden met betrekking tot bepaalde functies.

Er kan ondersteuning nodig zijn als er spanningen gaan optreden in de samenwerking. Mocht het nodig zijn dan kan een beroep gedaan worden op het pastoraal team of het parochiebestuur. Aandacht en begeleiding zal er tevens moeten zijn als door omstandigheden inzet van de vrijwilliger minder mogelijk is.

Beëindiging

Vrijwilligers zetten zich belangeloos is. Vaak zijn ze gedreven door passie, geloof en betrokkenheid bij de kerk of een project. Door een blij persoonlijke aandacht, voelen vrijwilligers zich meer gewaardeerd en in toenemende mate verbonden. Maar op een gegeven moment komt het afscheid.

Het is goed om daar op gepaste wijze gepaste aandacht aan te besteden. Soms zal het werk beëindigen omdat de afgesproken taak is vervuld. Maar ook vanwege de levensloop van de vrijwilliger kunnen er wijzigingen optreden in de beschikbaarheid en inzetbaarheid. Doorgaans zal een vrijwilliger op een zelf gekozen moment stoppen. Soms kan het nodig zijn dat vanuit de parochie aan een vrijwilliger gevraagd wordt de taak te beëindigen. In alle gevallen is een afsluitend gesprek gewenst. Het is belangrijk op een goede manier uiteen te gaan. De parochie kan ook veel leren van vrijwilligers die het werk beëindigen. Door hun informatie kunnen eventuele knelpunten worden weggenomen. Zo kan het parochiewerk worden verbeterd. Uiteraard is bij het afscheid een welgemeend dankjewel op zijn plaats met een geschenk volgens de richtlijnen die vermeld staan in het reglement

Voorstel

Om het vrijwilligerswerk te optimaliseren is het van belang dat in de geloofsgemeenschap de locatieraad het vrijwilligersbeleid nog meer handen en voeten geeft. Een persoon in de locatie(raad) die zich specifiek bezighoudt met de uitvoering van het vrijwilligersbeleid.

Ook het parochiebestuur en het pastoresteam zullen oog en oor moeten hebben voor de vrijwilligers in onze parochie.

Om het voorgestelde vrijwilligersbeleid tot uitvoer te brengen is het van belang dat er zowel vanuit het pastorale team, vanuit het parochiebestuur, als vanuit de locatieraad, één persoon de taak krijgt zich in het bijzonder in te zetten voor het vrijwilligersbeleid.

Er wordt minimaal eens per jaar een bijeenkomst gepland met de hierboven genoemde personen om het vrijwilligersbeleid binnen de Parochie Lumen Christi te optimaliseren. Een bijeenkomst, waarin we elkaar de helpende hand kunnen bieden, problemen worden besproken, en we elkaar versterken.

Ps. Zie als afzonderlijke bijlage: Parochieel Vrijwilligersreglement Lumen Christi

Jan Westerik en Anneke Eppink

Laatste versie 4 juli 2019, goed gekeurd door PB sept. 2019